

Watervergunning Keur waterschap Vechtstromen

Datum: 28 augustus 2019

Kenmerk: Z-1923752 / 19074191

Het dagelijks bestuur heeft op 2 augustus 2019 een vergunningaanvraag ontvangen voor het onttrekken van grondwater bij de Esweg te Den Ham. Hierop is de Keur waterschap Vechtstromen van toepassing. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z-1923752.

De aanvraag betreft het onttrekken en lozen van grondwater ter plaatse van het perceel kadastraal bekend als gemeente Den Ham, sectie D nummers 1153, 1584, 1702, 1798 en 2484, sectie N nummer 112. De vergunning is aangevraagd voor een bronbemaling in verband met het aanleggen van riolering.

M.e.r.-verplichting

Een grondwateronttrekking is een activiteit opgenomen in de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage, wat betekent dat er een m.e.r.-aanmeldingsnotitie voor de werkzaamheden moet worden ingediend. Deze meldingsnotitie is ingediend en het besluit op deze notitie is als bijlage op de vergunningaanvraag ingediend. Er is geen aanvullende m.e.r.-beoordeling of milieueffectrapportage nodig.

BESLUIT

Gelet op de bepalingen van de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, de Algemene wet bestuursrecht en de vermelde overwegingen besluit het dagelijks bestuur:

om op grond van artikel 3.5 van de Keur waterschap Vechtstromen aan de Gemeente Twenterand te Vriezenveen een tijdelijke vergunning te verlenen voor het tussen 23 september 2019 en 29 november 2019 onttrekken van:

- 71 m³ grondwater per uur;
- 1700 m³ grondwater per dag;
- 80.000 m³ grondwater per maand;
- 100.000 m³ grondwater gedurende de looptijd van het project.

dat de werken uitgevoerd dienen te worden zoals aangegeven op de bijgevoegde documenten:

- *Bemalingsplan aanleg riolering Esweg te Den Ham* van 5 juli 2019;
- *Monitoringsplan ten behoeve van aanleg riolering Esweg te Den Ham* van 2 augustus 2019.

om de volgende voorschriften aan dit besluit te verbinden:

Voorschriften

Voorschrift 1. (Uitvoering en beheersing bemaling)

1. Het grondwater mag worden onttrokken door middel van vacuümbemaling tot een diepte van maximaal 3,75 meter beneden maaiveld.
2. De vergunninghouder dient peilbuizen te plaatsen in/direct naast de bouwputten ter controle van de grondwaterstand en/of stijghoogte in de bouwputten.

3. Aan de hand van ten minste dagelijkse metingen van de stijghoogte van het grondwater in deze peilbuizen dient het debiet zodanig geregeld te worden dat de te onttrekken hoeveelheid grondwater zo gering mogelijk en de verlaging van de stijghoogte minimaal is.
4. De verlaging van de stijghoogte van het grondwater in deze peilbuizen mag niet meer bedragen dan 50 cm beneden de onderkant van de werkvloer.

Voorschrift 2. (Meten en registreren van de onttrokken hoeveelheid grondwater)

1. De onttrokken hoeveelheid grondwater wordt conform het monitoringsplan dat in bijlage 1 van deze vergunning is bijgevoegd geregistreerd en op een meetstaat vastgelegd.
2. Er wordt zo gemeten dat het meetresultaat in enige maand niet meer dan vijf procent afwijkt van de werkelijk onttrokken hoeveelheid.
3. Meetinstrumenten worden op een goed toegankelijke en te allen tijde bereikbare plaats geïnstalleerd zodanig dat de instrumenten goed afleesbaar zijn.
4. De vergunninghouder zorgt ervoor dat de meetinstrumenten vóór aanvang van de bemaling, en vervolgens jaarlijks zijn geijkt, zodanig dat de volgens het derde lid vereiste nauwkeurigheid gewaarborgd blijft.
5. Bij vervanging van een meetinstrument wordt zowel de eindstand van het oude meetinstrument als de beginstand van het nieuwe meetinstrument geregistreerd. Tevens worden voorvallen, die van invloed kunnen zijn op de meting geregistreerd.
6. Een maand na de in de vergunning aangegeven einddatum wordt het registratieformulier met de maandelijks onttrokken hoeveelheid grondwater ingevuld en aan Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving van het waterschap Vechtstromen toegezonden (info@vechtstromen.nl) onder vermelding van het zaaknummer.

Voorschrift 3. (Meten registreren van de grondwaterstijghoogten)

1. Vergunninghouder richt uiterlijk twee weken voor de start (c.q. uitbreiding) van de grondwateronttrekking een waarnemingsnet in voor het waarnemen van de stijghoogte van het grondwater.
2. De peilfilters worden op zodanige diepte geplaatst dat de stijghoogte van het grondwater altijd kan worden gemeten. De gaten ten behoeve van de peilfilters worden zodanig aangebracht dat een correcte meting kan worden uitgevoerd.
3. Het waarnemingsnet moet worden ingericht conform het nog in te dienen monitoringsplan/bemalingsplan zoals vermeld in voorschrift 7.
4. Na het inrichten van het in het eerste lid genoemde waarnemingsnet registreert de vergunninghouder binnen 14 dagen de volgende gegevens:
 - a. de filterstelling (diepte bovenkant- en onderkant filter) in cm t.o.v. N.A.P. en maaiveld;
 - b. bij nieuwe meetpunten: de eerst gemeten stijghoogte;
 - c. de hoogte van het maaiveld ter plaatse in cm t.o.v. N.A.P.;
 - d. de hoogte van het meetpunt (= referentiepunt; veelal bovenkant buis) in cm t.o.v. N.A.P.;
 - e. de toegankelijkheid van de meetlocatie;
 - f. de coördinaten van de meetpunten volgens het Rijksdriehoekstelsel;
 - g. de partij die de peilbuizen zal waarnemen.
5. De vergunninghouder zorgt dat de stijghoogte van het grondwater in de peilfilters tijdens de bemaling dagelijks wordt waargenomen. Voor aanvang van de bemaling en na afloop van de bemaling wordt de stijghoogte tenminste wekelijks opgenomen gedurende ten minste twee weken.
6. De in het vierde en vijfde lid bedoelde gegevens en waarnemingen moeten schriftelijk worden vastgelegd.

Voorschrift 4. (Vastleggen van de bouwkundige staat van bebouwingen)

1. De bouwkundige staat van de in het monitoringsplan genoemde bebouwing moet conform het monitoringsplan dat in bijlage 1 van deze vergunning is bijgevoegd worden vastgelegd.
2. De waarnemingen moeten schriftelijk worden vastgelegd.

Voorschrift 5. (Monitoring van de verspreiding van nabijgelegen verontreinigingen)

1. De vergunninghouder moet conform het monitoringsplan dat in bijlage 1 van deze vergunning is bijgevoegd de verplaatsing van de nabijgelegen verontreiniging(en) als gevolg van de onttrekking monitoren.
2. De vergunninghouder is verplicht de in het tweede lid genoemde monsters te laten analyseren op minerale olie. De analyse, meting en bemonstering moeten worden uitgevoerd conform de voorschriften in bijlage 2 van deze vergunning.
3. Als de verontreiniging hoger is dan op basis van de in het monitoringsplan verwachte verplaatsing kan worden verwacht, dient men binnen 24 uur een spoedmonster te nemen ter controle. Tevens moet binnen 24 uur het waterschap geïnformeerd worden.

Voorschrift 6. (Watervoorziening van groen)

In geval van droogteverschijnselen bij natuur of ander groen binnen het invloedsgebied, mogelijk veroorzaakt door de grondwateronttrekking, moet de vergunninghouder ervoor zorgen dat de natuur en het groen van water wordt voorzien.

Voorschrift 7. (Indienen monitoringsplan/bemalingsplan)

Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden wordt er een monitoringsplan/bemalingsplan aan het waterschap toegezonden met daarin de volgende gegevens:

- a. de exacte planning van de werkzaamheden;
- b. de locaties van pompen, drains/onttrekkingsfilters met leidingwerk, lozingspunten en watermeters op tekening;
- c. een tekening van de exacte locaties van geplaatste peilbuizen die worden gebruikt voor monitoring, waarbij rekening is gehouden met de in bijlage 1 voorgestelde locaties.

Voorschrift 8. (Logboek)

1. De vergunninghouder moet een logboek bijhouden, waarin in ieder geval de volgende gegevens staan vermeld:
 - a. de meetstaten van de geregistreerde hoeveelheid grondwater;
 - b. ijkrapporten van de gebruikte watermeters;
 - c. de gegevens met betrekking tot peilbuizen en de waarnemingen;
 - d. de meetstaten van de registratie van stijghoogtes;
 - f. voorvallen die van invloed zijn op de verrichtte metingen;
 - g. gegevens over de hoogtemetingen van de aanwezige bebouwing.
2. De vergunninghouder bewaart het logboek tenminste vijf jaar en zo nodig langer op aanwijzing van de waterkwaliteitsbeheerder.

Voorschrift 9. (Datum aanvang en beëindiging)

Zowel de datum van aanvang van de onttrekking als de datum van beëindiging van de onttrekking dienen uiterlijk twee weken voorafgaande aan die datum aan het waterschap te worden gemeld. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van het volgende e-mail adres: info@vechtstromen.nl.

Voorschrift 10. (Calamiteiten)

1. Indien niet aan de gestelde voorschriften voldaan kan worden of in het geval van een ongewoon voorval of calamiteit dient de vergunninghouder onmiddellijk maatregelen te

treffen en het waterschap meteen op de hoogte te stellen. Het waterschap is 24 uur per dag bereikbaar via telefoonnummer 088-2203333.

2. De aanwijzingen van de toezichthouder dienen te worden opgevolgd.
3. De vergunninghouder levert zo spoedig mogelijk dan wel binnen de door de toezichthouder gestelde termijn de volgende gegevens aan via info@vechtstromen.nl :
 - a. oorzaak en beschrijving van het ongewone voorval of calamiteit;
 - b. vermelding van datum en tijd;
 - c. genomen maatregelen;
 - d informeren van overige belanghebbenden;
 - e. invloed op de omgeving;
 - f. voorgenomen maatregelen ter voorkoming van herhaling.

Voorschrift 11. (Kennisgeving overdracht)

Van overdracht door de vergunninghouder van het bedrijf of het werk aan een rechtsopvolger onder algemene of bijzondere titel dient door laatstgenoemde, binnen 14 dagen na overdracht, mededeling aan het dagelijks bestuur te worden gedaan.

TOETSING VAN DE AANVRAAG AAN DE DOELSTELLINGEN VAN HET WATERBEHEER

Wet- en regelgeving

De Waterwet omschrijft in artikel 2.1 het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag. In dit artikel zijn de algemene doelstellingen aangegeven die richtinggevend zijn bij de uitvoering van het waterbeheer. De doelstellingen zijn gericht op:

- voorkomen en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Deze doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader bij vergunningverlening. Een vergunning wordt geweigerd indien de werken niet verenigbaar zijn met de doelstellingen van het waterbeheer en het niet mogelijk is om de belangen van het waterbeheer voldoende te beschermen door het verbinden van voorschriften of beperkingen aan de vergunning.

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag richt het bevoegd gezag zich volgens het toetsingskader op de effecten van uw initiatief op beperking van de doorstroming van de waterloop.

De waterhuishoudkundige belangen die beschermd worden door de Keur waterschap Vechtstromen en de Beleidsregels kwantiteit Keur waterschap Vechtstromen, zijn afgewogen tegen het belang van de vergunninghouder bij het verkrijgen van de vergunning.

Op grond van artikel 6.13 juncto 3.5 van de Keur van het waterschap Vechtstromen is het verboden zonder vergunning grondwater te onttrekken in door het bestuur van het waterschap bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde gevallen. De Keur van het waterschap bepaalt dat voor onderhavig geval vergunning noodzakelijk is.

Effecten in de omgeving

De berekende verlagingen en verplaatsingen van het grondwater kunnen gevolgen hebben voor andere, bij het grondwater betrokken belangen.

a. Verontreinigingen

Een grondwateronttrekking kan negatieve effecten hebben op de grondwaterverontreinigingen in het invloedsgebied. Dit effect treedt met name op als grondwaterverontreinigingen verplaatst worden als gevolg van de bemaling.

Er bevindt zich een verontreiniging van minerale olie nabij de onttrekking. Als gevolg van de onttrekking wordt verwacht dat deze verontreiniging zich hooguit 25 centimeter zal verplaatsen. Er is contact geweest met de Omgevingsdienst omtrent deze verontreiniging. Er worden geen negatieve gevolgen verwacht bij deze kleine verplaatsing. In het monitoringsplan is opgenomen hoe gecontroleerd gaat worden dat de verplaatsing inderdaad beperkt is. Dit is voldoende om de verplaatsing te controleren.

Er is een voorschrift opgenomen waarbij de verontreiniging conform monitoringsplan moet worden gemonitord.

b. Natuurgebieden en ander groen

Een verlaging van de grondwaterstand kan een negatief effect hebben op de natuur in het invloedsgebied. Een verlaging kan bijvoorbeeld droogteschade veroorzaken bij vegetatie of verstoring van vogels in weidevogelgebieden.

Binnen het invloedsgebied van de bemaling bevinden zich geen natuurgebieden. Wel is er openbaar en particulier groen. Hierbij kan mogelijk schade ontstaan als gevolg van de grondwaterstandsverlaging. Zoals aangegeven in het monitoringsplan zal de vergunninghouder ervoor zorgen dat bewoners een contactpersoon hebben. Bij droogteschade kunnen bewoners contact zoeken. Bovendien zal bij meest nabije woningen een vooropname van beplanting plaatsvinden. Het openbaar groen zal door de aannemer zelf worden gecontroleerd.

Bij droogteschade zal het groen van water moeten worden voorzien. Hiervoor is een voorschrift opgenomen in de vergunning.

c. Landbouwgebieden

Een grondwateronttrekking kan negatieve effecten hebben op de landbouw, vooral in de vorm van het optreden van een vochttekort voor het gewas. Het gevolg is dat er opbrengstderving kan optreden.

Binnen het invloedsgebied bevinden zich landbouwgronden. Gezien de periode van de onttrekking en de beperkte tijd dat een onttrekking op een bepaalde locatie actief is (opschuivende bemaling), wordt de schade als gevolg van de onttrekking beperkt geacht. Bovendien zal de vergunninghouder conform het monitoringsplan eigenaren vooraf contactgegevens verstrekken om bij droogteschade contact op te nemen. De vergunninghouder zal in overleg met de landeigenaar voor beregening zorgen.

Er zijn geen voorschriften opgenomen met betrekking tot droogteschade aan landbouw, afgezien van het feit dat de aanvrager zich moet houden aan het monitoringsplan.

d. Bouwwerken

Een verlaging van de grondwaterstand in veen, klei of leemlagen kan zetting veroorzaken aan bebouwing. Indien de grondwaterstand in het verleden laag is geweest dan zal de zetting al opgetreden zijn en zal de bodem niet verder inklinken.

Vanuit het monitoringsplan wordt de bebouwing binnen een afstand van 54 meter vanaf de onttrekking gemonitord. Dit bestaat uit een fotografische vooropname en een hoogtemeting. In eerste instantie wordt geen eindmeting gedaan; dit wordt alleen gedaan na signalen over mogelijke schade. Gezien het beperkte risico op zettingsschade is dit voldoende. Als de kleine kans op schade zich wel voordoet, dan kan dit op deze manier worden aangetoond.

Er is een voorschrift opgenomen dat monitoring van bebouwing plaats moet vinden conform het monitoringsplan.

e. Overige grondwateronttrekkingen

Een verlaging van de grondwaterstand kan een negatief effect hebben op andere grondwateronttrekkingen. Bijvoorbeeld in de vorm van het droogvallen van onttrekkingsfilters.

Binnen het invloedsgebied zijn geen andere grondwateronttrekkingen bekend. Daarom zijn er geen voorschriften opgenomen met betrekking tot overige grondwateronttrekkingen.

f. Aardkundige waarden en archeologie

Het tijdelijk droogleggen van archeologische waarden en het daarna weer vernatten van deze waarden kan tot gevolg hebben dat archeologische waarden verloren gaat.

Binnen het invloedsgebied bevinden zich aardkundige waarden en archeologische monumenten. Over aardkundige waarden is contact geweest met de provincie Overijssel. Er wordt geen nadelige beïnvloeding verwacht op de aardkundige waarden als gevolg van de grondwateronttrekking. Over de archeologie is contact gezocht met de gemeente Twenterand. De gemeente geeft aan dat zij in beleid hebben vastgelegd dat er pas aanvullend onderzoek plaats hoeft te vinden als de beïnvloeding groter is dan 2500 m². Omdat dat hier niet het geval is, worden er geen aanvullende eisen gesteld met betrekking tot archeologie.

Om deze redenen zijn er geen aanvullende eisen gesteld aan de bemaling met betrekking tot aardkundige waarden en archeologie.

g. Zoet-zout grensvlak

Het omhoog trekken van het zoet-zout grensvlak door een bemaling kan verzilting van de bodem veroorzaken. Het kan lang duren voordat dit grensvlak zich weer herstelt.

Het zoet-zout grensvlak zit op dusdanige diepte dat aantrekking hiervan onwaarschijnlijk is. Hierom zijn er geen voorschriften opgenomen met betrekking tot het zoet-zout grensvlak.

Monitoring

Ter controle van de berekende verlagingen en de daarmee samenhangende effectbepaling op de omgeving dient de grondwaterstand waargenomen te worden. Het is van belang dat de grondwaterstand in de omgeving wordt waargenomen voor de start van de bemaling en gedurende de bemaling, zodat de werkelijke verlaging ten opzichte van de natuurlijke situatie kan worden bepaald.

Door de aanvrager is een monitoringsplan opgesteld. De vergunninghouder dient zich te houden aan dit monitoringsplan. Wij stellen aanvullende eisen met betrekking tot de locatie van de peilbuizen. Het voorgestelde waarnemingsnet beperkt zich tot een klein deel van het traject. Het is nodig om het hele traject en invloedsgebied beter te monitoren. In bijlage 1 is een voorstel gedaan om dit waarnemingsnet in te richten. Ten minste twee weken voor start van de bemaling moet het

waarnemingsnet zoals deze uiteindelijk is ingericht worden aangeleverd. Hierbij moet rekening worden gehouden met het voorstel in bijlage 1.

Tevens stellen wij aanvullende eisen aan de periode van monitoring voor (initiële grondwaterstand), tijdens en na de werkzaamheden (herstel grondwaterstand). In voorschrift 3 is aangegeven dat monitoring van het waarnemingsnet ten minste twee weken voor en na de bemaling moet plaatsvinden. Tevens is aangegeven dat monitoring tijdens de bemaling dagelijks moet worden waargenomen. Het monitoringsplan is hier niet duidelijk over. In aanvullende gegevens, per mail ontvangen, is aangegeven dat de stijghoogte dagelijks wordt opgenomen.

Lozing

Lozing vindt plaats op oppervlaktewater dat niet op de legger van het waterschap Vechtstromen is opgenomen. Omdat het waterschap niet de beheerder is van dit oppervlaktewater hebben wij de lozing niet getoetst. De lozing moet worden afgestemd met de eigenaar van de sloot.

PROCEDURE

Deze vergunning is onder andere gericht op de mogelijkheid van derden om binnen de kaders van deze vergunning ontstane onvoorziene gevolgschade te kunnen verhalen op basis van de artikelen 7.18 tot en met 7.20 van de Waterwet. Gezien de bescherming van dit belang is besloten om dit besluit ook te publiceren op de website van het waterschap <https://www.vechtstromen.nl/actueel/bekendmakingen/>

CONCLUSIE

Uit de belangenafweging is gebleken dat met inachtneming van de aan deze vergunning verbonden voorschriften, de zorg voor de waterhuishouding voldoende wordt gewaarborgd. Op grond van de bovenstaande overwegingen bestaan er geen bezwaren tegen het verlenen van de gevraagde vergunning.

In de aanloop van de aanvraag is een m.e.r.-aanmeldingsnotitie ingediend. Hierop is besloten dat er geen aanvullende m.e.r.-beoordeling of milieueffectrapportage nodig is.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van waterschap Vechtstromen,
namens deze,

D. Santing, teamleider Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden bezwaar maken bij het dagelijks bestuur van het waterschap Vechtstromen, Postbus 5006, 7600 GA Almelo.

Het bezwaarschrift moet ondertekend zijn en moet tenminste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een aanduiding/omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. de gronden van het bezwaar.

Wie een bezwaarschrift indient, kan de voorzieningenrechter van de rechtbank verzoeken om een voorlopige voorziening te treffen, indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dit vereist. Voor het in behandeling nemen van een verzoek om een voorlopige voorziening is een griffierecht verschuldigd.

Het verzoek om een voorlopige voorziening kan worden gericht aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Overijssel, Bestuursrecht, Postbus 10067, 8000 GB te Zwolle.

Bijlage 1: Monitoringsplan

Monitoring van onttrokken en geloosde hoeveelheden

In het monitoringsplan staat de volgende monitoring opgenomen:

De debieten van onttrekking zullen dagelijks (werkdagen) op de watermeter(s) door de aannemer worden opgenomen en worden geregistreerd. De debieten worden bijgehouden in een logboek, dat op de projectlocatie aanwezig is.

Monitoring bebouwing en beplanting

In het monitoringsplan staat de volgende monitoring opgenomen:

Nulmeting (hoogtemeting) en bouwopname omliggende gebouwen in een cirkel van ca. 54 meter zoals gemotiveerd in paragraaf 3.1.2.

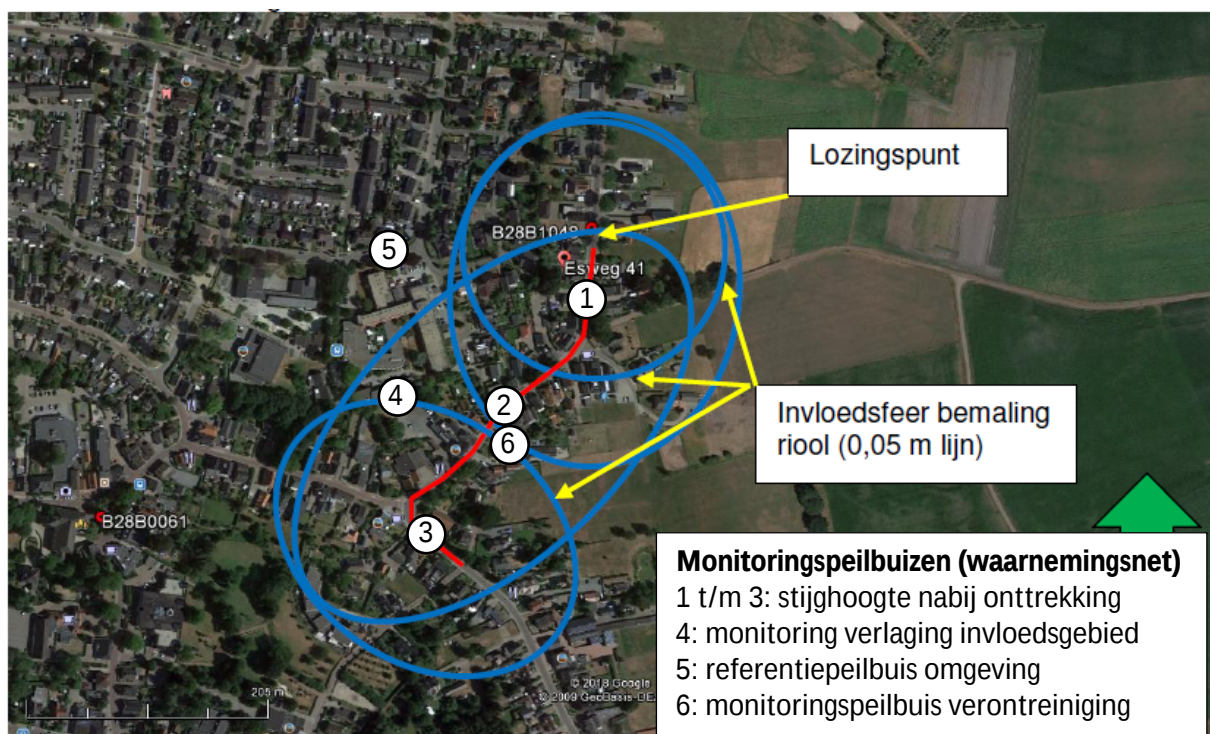
De gebouwen die worden beoordeeld, zijn weergegeven in bijlage 5. Er wordt alleen een vooropname gedaan.

Er wordt alleen nader onderzoek (eindopname) gedaan nadat er klachten en/of opmerkingen zijn binnengekomen van betrokkenen binnen dit gebied.

Tijdens de vooropname zal ook de beplanting worden geïnspecteerd en geregistreerd.

Waarnemingsnet

Het waarnemingsnet in het monitoringsplan richt zich uitsluitend op het noordelijk gedeelte van het tracé. Omdat hiermee onvoldoende het gehele invloedsgebied van de bemaling worden gemonitord, is het nodig aanvullende of alternatieve monitoringspeilbuizen te plaatsen. In onderstaande afbeelding is een voorstel gedaan voor de locaties van de monitoringspeilbuizen. Het uiteindelijke aan te leveren monitoringsplan moet minimaal deze locaties bevatten.

Monitoring verontreiniging

In het monitoringsplan staat de volgende monitoring opgenomen:

Minerale olie verplaatst zich langzaam in de bodem. De locatie ligt wel binnen de invloed van de bemaling. Er is een berekening uitgevoerd voor de verplaatsingssnelheid van minerale olie en de uitslag is, op basis van ingeschatte bemalingsduur van 2 weken, dat de minerale olie zich met ca. 25 centimeter verplaatst. Maatregelen zijn op basis van deze berekening niet noodzakelijk. Wel is het verstandig om een peilbuis als monitoring te plaatsen tussen de verontreiniging en de onttrekking. Daarmee kan worden bepaald of de verontreiniging zich eventueel meer verplaatst dan berekend. Een eenmalige toetsing na ca. 1 week bemalen zou voldoende moeten zijn tenzij er zich sterke veranderingen voordoen. De berekening en de monitoringspeilbuis staan weergegeven in bijlage 3.

De monitoringspeilbuis voor de verontreiniging is opgenomen in de afbeelding bij het waarnemingsnet (bovenstaande afbeelding).

Bijlage 2: Analysemethoden

De in deze vergunning genoemde bemonstering, conservering en analyses moeten worden uitgevoerd conform de onderstaande methoden.

Parameter	Normnummer
Afvalwaterbemonstering	NEN 6600-1
Minerale olie	NEN-EN-ISO 9377-2

Vervanging van of wijziging in een normblad

Een vervanging van, of een wijziging in een normblad wordt automatisch van kracht, zes weken nadat de wijziging door het Nederlandse Normalisatie Instituut (NNI) op de gebruikelijke wijze is gepubliceerd.